

Voorstel aan het Algemeen Bestuur

Sector/afdeling	Bedrijfsondersteuning	ID-nummer	WBL-1231132188-168
Indiener	Marcel Janssen en Kevin Meegdes	Portefeuillehouder	Patrick van der Broeck
Onderwerp	Vaststelling nieuwe delegatie- en mandaatbesluiten.		
Datum vergadering	28 september 2022	Agendapunt nr.	3.1

Voorstel

Overeenkomstig het voorstel van het dagelijks bestuur te besluiten tot het vaststellen van de als **bijlage 1** bijgevoegde nieuwe delegatie- en mandaatbesluiten WBL.

Aanleiding

Het voorstel berust op de bestaande vastgestelde beleidskaders door het algemeen bestuur van WBL. De inhoudelijke verschillen tussen het oude en nieuwe delegatiebesluit en mandaatbesluit zijn in bijgevoegde oplegnotitie van het juridisch adviesbureau AKD (zie bijlage 2, pagina 6 t/m 10) nader aangeduid en beschreven.

Vanaf de oprichting van WBL in 2004 is door het voormalige algemeen bestuur van WBL ervoor gekozen om op basis van delegatie en mandaatsystematiek verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie neer te leggen. Het voorstel omvat derhalve een voortzetting van een jarenlang bestaande werkwijze in de WBL-organisatie. Aanleiding voor dit voorstel is dat zowel WL als WBL bezig zijn met actualisatie van hun huidige delegatie- en mandaatbesluiten. De noodzaak voor deze actualisatie is onderstaand bij rubriek 'argumenten' nader onderbouwd.

Beide organisaties maken voor het opstellen van de nieuwe delegatie- en mandaatstructuur gebruik van het advocatenkantoor AKD.

Conform bestuurlijke wens is het voorliggende delegatie- en mandaatbesluit qua vorm en systematiek gelijk aan het format van WL. Ook qua inhoud is het delegatie- en mandaatbesluit op elkaar afgestemd. Voorzover sprake is van inhoudelijke verschillen zijn deze logisch en goed te verklaren uit de taaktoedeling van WL en WBL. WL behartigt de waterbeheerstaak op grond van de Waterschapswet en WBL geeft als uitvoeringsorganisatie uitwerking aan de specifiek opgedragen kerntaak voor het bouwen, onderhouden, beheren en exploiteren van alle zuiveringstechnische werken, zoals opgenomen in de Gemeenschappelijke Regeling WBL. Door AKD zijn de inhoudelijke verschillen in bijgaande oplegnotitie (**bijlage 2**) inzichtelijk gemaakt, waarbij ook een nadere verklaring is gegeven voor deze verschillen.

Ambtelijk is door WL kenbaar gemaakt dat men het nieuwe delegatiebesluit en de mandaatbesluiten naar verwachting in het 2^e halfjaar ter besluitvorming zal voorleggen aan het bestuur van WL. Het besluitvormingstraject bij WL en WBL over het delegatie- en mandaatbesluit loopt daarmee nagenoeg parallel.

Argumenten

1. Aansluiting bij de Wet Normering rechtspositie Ambtenaren. (Wnra)

Per 1 januari 2020 is de Wnra in werking getreden. De actualisatie van het delegatie- en de mandaatbesluiten sluiten direct aan bij de nieuwe wettelijke systematiek van de Wnra. Belangrijkste rechtsgevolg van de Wnra is dat de ambtenarenstatus is vervallen en dat de medewerkers van WL en WBL vanaf 1 januari 2020 een arbeidsovereenkomst hebben overeenkomstig Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek. Het vervallen van de ambtelijke status voor medewerkers van WBL houdt in de praktijk in dat de bestuursrechter (bezwarencommissie en/of Centrale Raad van Beroep) niet meer bevoegd is om te beslissen over ingediende bezwaarschriften en beroepschriften tegen rechtspositionele besluiten van de werkgever, zoals bijvoorbeeld een benoemingbesluit, ontslagbesluit, besluit tot wijziging dienstverband, besluit tot herplaatsing van een medewerker of een besluit in het kader van herwaardering van de functie. Vanaf 1 januari 2020 is op deze rechtspositionele besluiten de civielrechtelijke rechtsgang van het Burgerlijk Wetboek van toepassing. Behandeling van bezwaarschriften en beroepschriften tegen rechtspositionele besluiten vindt vanaf deze datum plaats door de civiele rechter (behandeling van bezwaarschrift bij kantonrechter en/of arrondissementsrechtbank en behandeling van beroepschrift door de Hoge Raad). Binnen het bestuursrecht worden bevoegdheden overgedragen volgens de mandaatstructuur. Binnen het civiele recht is sprake van overdracht van bevoegdheden op basis van volmacht, zoals dat vanaf 1 januari 2020 geldt voor bijvoorbeeld het aangaan van een arbeidsovereenkomst, wijziging van een arbeidsovereenkomst, beëindiging of ontbinding van de arbeidsovereenkomst. Vanwege de wijziging van de bestuursrechtelijke systematiek in een civielrechtelijke systematiek hebben de volmacht en mandaat constructie in de nieuwe delegatie- en mandaatstructuur een plaats gekregen. Op deze wijze is de rechtmatigheid voor het nemen van rechtspositionele besluiten door leidinggevenden gewaarborgd in de organisatie.

2. Bevoegdheden Gemeenschappelijke Regeling WBL

Daarnaast zijn in de Gemeenschappelijke Regeling Waterschapsbedrijf Limburg specifieke, aan het Waterschapsbedrijf Limburg overgedragen taken in de actualisatieslag meegenomen en opgenomen in het delegatiebesluit.

3. Operatie Waterkracht: aansluiting bij organisatiestructuur

Het nieuwe mandaatbesluit sluit aan bij de organisatiestructuur, waarbij er gewerkt wordt in sectoren, afdelingen en teams. Het mandaatbesluit voorziet o.a. in de mogelijkheid van ondermandatering van directeur aan sectordirecteur, sectordirecteur aan managers en van managers aan teamleiders. De leidinggevenden kunnen vervolgens ondermandaat verlenen aan medewerkers binnen hun afdeling of team. Op die wijze kunnen de benodigde verantwoordelijkheden en bevoegdheden zo laag mogelijk in de organisatie worden neergelegd.

4. Gezamenlijke uitgangspunten WL en WBL

Voor beide organisaties (WL en WBL) gelden bij de delegatie- en mandaatbesluiten de navolgende gezamenlijke uitgangspunten:

- het voorliggende nieuwe delegatie- en mandaatbesluit is voortzetting van een jarenlang bestaande werkwijze en systematiek binnen de WBL organisatie;
- het uitgangspunt van zowel WL als WBL is om bevoegdheden en verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie te beleggen.

De delegatie- en mandaatbesluiten sluiten aan bij de bevoegdheidsverdeling uit de huidige delegatie- en mandaatbesluiten. Voorzover sprake is van (bestuursgevoelige) afwijkingen wordt het bestuur actief geïnformeerd;

- het delegatiebesluit kent verschillende waarborgen voor het algemeen bestuur om grip te houden op de in delegatie genomen besluiten:
 - de gedelegeerde bevoegdheden moeten worden uitgevoerd conform de door het algemeen bestuur vastgestelde beleidsregels, en als uit het gebruik van een gedelegeerde bevoegdheid kosten voortvloeien, moet op de begroting een post zijn opgenomen om deze kosten te dekken, en;
 - de krachtens delegatie genomen besluiten worden ten minste jaarlijks ter kennis van het algemeen bestuur gebracht (inlichtingenplicht);
 - in het geval mocht blijken dat de gedelegeerde bevoegdheden worden misbruikt, dan is het algemeen bestuur altijd bevoegd om het delegatiebesluit (deels) in te trekken.
- Het mandaatbesluit kent verschillende waarborgen om te voorkomen dat de gemandateerde buiten zijn grenzen treedt:
 - zo volgt uit het mandaatbesluit dat de directeur, sectordirecteuren en afdelingsmanagers geen mandaat hebben, voor zover de werkzaamheden vallen buiten hun werkterrein.
 - verder zijn er een aantal uitsluitingen die voor alle mandaten gelden en is vooroverleg met het dagelijks bestuur vereist bij een weigering tot het nemen van een besluit of een voornemen om een besluit te nemen dat afwijkt van een ingewonnen advies.
 - tot slot kan de mandaatgever instructies en aanwijzingen geven.
- De nieuwe structuur is gebaseerd op de invoering van het principe "*mandaat, tenzij*". Dit principe houdt in dat het mandaat binnen de kaders van het mandaatbesluit zo laag mogelijk in de organisatie wordt belegd en er vanuit wordt gegaan dat het mandaat is verleend, tenzij uitdrukkelijk uit de wet of het mandaatbesluit blijkt dat er geen mandaat is. Om die reden ontbreekt nu ook in het mandaatbesluit een lijst met gemandateerde bevoegdheden. Wél kent het mandaatbesluit nu een lijst met uitsluitingen. Dat wil zeggen, bevoegdheden die uitdrukkelijk niet zijn gemandateerd. Deze lijst met uitsluitingen is zoveel mogelijk gebaseerd op het huidige mandaatbesluit. Voor wat betreft de ondermandatering aan de sectordirecteuren, afdelingsmanagers en teamleiders geldt hetzelfde principe. Verdere (onder)mandatering in de organisatie is onder voorwaarden mogelijk.
- Het financieel mandaat is niet in het nieuwe mandaatbesluit opgenomen, omdat de specifieke financiële bevoegdheden, zoals die nu gelden bij WBL hebben bewezen goed te werken en aan te sluiten bij de dagelijkse gang van zaken. Vanuit dit perspectief was er geen noodzaak tot actualisatie van het huidige financieel mandaat. Ook bij WL is het bestaande financieel mandaat niet opgenomen in het nieuwe mandaatbesluit.
- Het mandaatbesluit bevat zowel een beslissings- als ondertekeningsmandaat. Deze beide bevoegdheden kunnen – onder de voorwaarden van het mandaatbesluit – vervolgens weer worden ondergemandateerd, waarbij wel een aantal cumulatieve begrenzingsen zijn gesteld. Voor verdere ondermandatering, (onder)volmacht en –machtiging buiten de benoemde cumulatieve begrenzingsen, is de voorafgaande schriftelijke toestemming van de directeur vereist.
- Het mandaatbesluit voorziet tevens in de mogelijkheid van vervanging bij afwezigheid van de (sector-)directeur en de managers.
- Tot slot voorziet het mandaatbesluit in een jaarlijkse actualisatieplicht. Op die manier wordt geborgd dat het mandaatbesluit blijft aansluiten bij wijzigende wet- en regelgeving.

In bijgaande oplegnotitie van AKD (**bijlage 2**) is een uitgebreide toelichting opgenomen over de nieuwe delegatie- en mandaatbesluiten, de redenen en aandachtspunten, de verschillen tussen WL en WBL en de wijzigingen ten opzichte van de huidige delegatie- en mandaatbesluiten.

Kanttekeningen

Invoering van het principe “mandaat, tenzij” leidt tot gevoel van minder grip bestuur

Zoals hiervoor bij gemeenschappelijke uitgangspunten is beschreven voorziet het nieuwe delegatiebesluit in verschillende waarborgen voor het algemeen bestuur om grip te houden op de gedelegeerde en de gemandateerde bevoegdheden.

Strategische doelen in relatie tot:

Schoon en ecologisch gezond water: NVT

Vergroten duurzaamheid: NVT

Vergroten maatschappelijke waarde: NVT

Organisatie

Het delegatie- en mandaatbesluit is erop gericht om verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie te beleggen. Het organisatiebeginsel van integraal management in de organisatie wordt hierdoor geborgd.

Ondernemingsraad

De voorliggende nieuwe delegatie- en mandaatbesluiten omvat een voortzetting van een jarenlang bestaande werkwijze en systematiek binnen de WBL organisatie. Daarom kan worden volstaan met het informeren van de OR over de nieuwe delegatie- en mandaatstructuur.

Juridische aspecten

De nieuwe delegatie- en mandaatbesluiten zijn opgesteld door juristen van AKD en juridisch getoetst aan de voor WBL geldende wet- en regelgeving, waaronder begrepen de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, de Gemeenschappelijke Regeling WBL, de Algemene Wet Bestuursrecht en het Burgerlijk Wetboek.

Financiële consequenties

De invoering van de nieuwe delegatie- en mandaatstructuur heeft geen financiële gevolgen. Het bestaande financieel mandaat blijft (zowel bij WL als bij WBL) ongewijzigd, zodat in dat opzicht geen sprake is van verandering van financiële bevoegdheden. Het vaststellen van regels voor budgetbeheer en financieel mandaat is op grond van artikel 17 delegatiebesluit overgedragen van het algemeen bestuur aan het dagelijks bestuur. Ingeval van intrekking of wijziging van de bestaande vastgestelde regels of vaststelling van nieuwe regels voor budgetbeheer en financieel mandaat zal dit via een voorstel aan het dagelijks bestuur worden voorgelegd. Financiële aangelegenheden zoals bijvoorbeeld toekenning nadeelcompensatie en/of gedelegeerde bevoegdheden op het gebied van aanbestedingen vallen onder de inlichtingenplicht waarover het algemeen bestuur minimaal 1x per jaar moet worden geïnformeerd.

Risico's

Zoals hiervoor beschreven bij gemeenschappelijke uitgangspunten kent het mandaatbesluit verschillende waarborgen om te voorkomen dat de gemandateerde buiten zijn toegekende bevoegdheden treedt.

Communicatie

Indien het algemeen bestuur positief besluit op dit voorstel moeten de delegatie- en mandaatbesluiten op basis van de Wet Elektronische Publicaties (WEP) via de zogenaamde DROP-applicatie (Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties) in de Wettenbank beschikbaar worden gesteld en worden gepubliceerd in een digitaal publicatieblad. Vanaf datum publicatie treden de nieuwe delegatie- en mandaatbesluiten in werking.

De directeur,

De voorzitter,

ing. E.M. Pelzer MMO

drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 28 september 2022

De directeur,

De voorzitter,

ing. E.M. Pelzer MMO

drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck

Bijlagen:

1. Nieuwe delegatie- en mandaatbesluiten WBL;
2. Oplegnotitie van AKD.